

Het regeer- en gedoogakkoord van het kabinet-Rutte bevat geen specifieke plannen over de WGA. Dat wil niet zeggen dat dit dossier stil ligt. Integendeel. Zo heeft de Tweede Kamer eind september een hoorzitting gehouden over de wenselijkheid van een privaat uitgevoerde WGA. Vervolgens zal de Tweede Kamer in december de evaluatie van de WGA als onderdeel van de WIA bespreken. De WGA blijft dus op de politieke agenda staan. Voor de adviseur is het echter de vraag wat – gegeven deze politieke ontwikkelingen – het beste WGA-advies is.

Ton Breitenfellner, beleidsadviseur Inkomensverzekeringen, Nationale-Nederlanden

WGA op de politieke agenda

In 2002 en nog een keer in 2004 adviseerde de SER de toenmalige arbeidsongeschiktheidsregeling (WAO) te privatiseren. Werkgevers, werknemers en de zogeheten kroonleden waren unaniem van mening dat de inbreng van private verzekeraars re-integratie zou bevorderen. Dat was immers na de privatisering van de Ziekte-wet in 1996 duidelijk gebleken.

Helaas koos het toenmalige kabinet niet voor privatisering van de WAO maar voor een nieuwe regeling: de WIA met als onderdeel daarvan de WGA. Wel legde het vorige kabinet-Balkenende in het regeerakkoord vast dat de WGA privaat zou worden uitgevoerd. Na de val van het kabinet-Balkenende sprak het CDA zich in haar verkiezingsprogramma wederom uit voor een privaat uitgevoerde WGA. Letterlijk stond in het CDA-programma: 'In de Werkhervattingregeling Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten (WGA) kunnen werkgevers en verzekeraars een combinatie maken met de verzuimverzekering voor de eerste twee ziektejaren, waardoor de ketenaanpak sterker wordt. Hierdoor wordt de kans op herstel en

re-integratie zo vroeg mogelijk in het traject van ziekte of arbeidsongeschiktheid optimaal benut. Een analyse die precies het belang van private uitvoering weergeeft.

Het meest recente politieke feit rondom de WGA is de rondetafelbijeenkomst die de Tweede Kamer op 29 september jl. heeft gehouden. Tijdens deze bijeenkomst hebben betrokken partijen, waaronder verzekeraars, maar ook werkgevers en werknemersvertegenwoordigers, externe deskundigen en het UWV, zich uitgesproken over de wenselijkheid van een privaat uitgevoerde WGA.

Wat is er eigenlijk mis met de WGA?

De WGA is een zogeheten hybride regeling. Dat wil zeggen dat werkgevers publiek zijn verzekerd bij het UWV, tenzij gekozen wordt om het WGA-risico zelf te dragen en dit privaat te verzekeren. Het probleem is dat hybride uitvoering zorgt voor een breuk in het re-integratieproces. Voor de meeste werkgevers neemt het UWV immers na twee jaar de re-integratieverantwoordelijkheid over. Een breuk in een proces veroor-

zaakt altijd inefficiënties en zeker bij de WGA. Zonder breuk zou een integrale keten ontstaan met een gecombineerd financieel belang voor werkgevers en verzekeraars om uitval zoveel mogelijk te voorkomen dan wel de duur daarvan te beperken. Daarnaast kunnen re-integratietrajecten die aan het einde van de eerste twee jaar nog niet zijn voltooid in een integrale keten gewoon doorlopen naar de WGA-fase. Een integrale keten biedt niet alleen meer ruimte voor re-integratie, maar ook voor preventie.

Een ander probleem is dat het UWV en private verzekeraars werken met fundamenteel verschillende financieringssystemen. Het UWV werkt met omslagfinanciering waarbij slechts de uitkeringslasten van het lopende jaar uit de premie gedekt zijn, terwijl verzekeraars werken met een systeem van rentedekking waarbij de ingetreden risico's in het lopende jaar geheel afgefinancierd zijn. Groot verschil is dat wanneer een werkgever kiest voor een andere uitvoerder, hij bij het UWV alsnog een rekening krijgt voor alle bestaande en toekomstige WGA-uitkeringen voor maximaal tien jaar.

Bij private financiering zijn alle lasten afgedekt, ofwel in technische omschrijving: verzekeraars dekken het uitloopriscio zoals dat ook vastgelegd is in het zogeheten Van Leeuwen Convenant. Het is duidelijk dat bedrijven met (ex)werknemers in de WGA of langdurig zieken als het ware opgesloten zitten in het publieke bestel. Ook als de WGA-premie fors gaat stijgen, valt daaraan niet te ontkomen. Daar waar werkgevers wel keuzevrijheid hebben, kan de markt desondanks zijn werk niet doen omdat het niet gaat om de vraag welke uitvoerder het beste presteert, maar welk financieringssysteem gunstiger is. In concreto kiezen veel mkb-bedrijven voor de private markt omdat de minimumpremie bij het UWV relatief hoog is. De bij aanvang van de WGA beloofde vrije marktwerking waarbij het UWV en verzekeraars elkaar 'scherp zouden houden' blijkt dus illusoir

Wat is het beste advies aan de mkb-relatie?

Het is voor de adviseur moeilijk om al deze ontwikkelingen te betrekken in het WGA-advies. Gezien alle onzekerheden kan eigenlijk alleen maar uitgegaan worden van de regeling zoals deze er nu is. Of eigenrisicodragerschap gunstig is, hangt voornamelijk af van de bedrijfsspecifieke omstandigheden. In zijn algemeenheid is het voor bedrijven met relatief veel (potentiële) WGA-uitkeringsverplichtingen niet gunstig om uit te treden, omdat de publieke WGA-premie gemaximeerd is. Maximering van de premie betekent dat de overige bedrijven zonder lasten hieraan meebetalen. Vandaar de relatief hoge minimumpremie.

Voor bedrijven met geen of relatief weinig WGA-uitkeringsverplichtingen gaat het niet om de vraag welke uitvoerder, maar welk financieringssysteem beter is. In de regel kiest men voor dat

laatste omdat het private financieringssysteem – zeker in vergelijking met premiedifferentiatie door het UWV – veel stabielere premies oplevert. Bovendien biedt private financiering in alle gevallen de vrijheid over te stappen naar een andere aanbieder.

Belangrijk punt is dat verzekeraars een veel groter financieel belang hebben bij preventie en re-integratie. Om die reden heeft de private sector sinds de privatisering van de Ziektewet uitgebreide re-integratiedienstverlening ontwikkeld.

'Tijdens het rondetafelgesprek is duidelijk geworden dat de uiterste houdbaarheidsdatum van de WGA in zicht komt'

Zo biedt Nationale-Nederlanden via het re-integratiebedrijf Keerpunt casemanagement en medefinanciering van re-integratietrajecten. Daar waar mogelijk wordt dit proces samen met partners uit de branche ingericht. Die gecombineerde brancheaanpak is succesvol gebleken en zal verder worden uitgebouwd.

Slot

De WGA blijft actueel. Tijdens het rondetafelgesprek hebben partijen duidelijk gemaakt dat re-integratie uitgevoerd als een integrale keten werknemers de beste kansen biedt op werkherleving. Daarbij is Nationale-Nederlanden voorstander van een direct vorderingsrecht van de werknemer op de verzekeraar. Dit als extra waarborg dat alle re-integratiekansen van de werknemer gedurende het gehele traject steeds optimaal benut worden. Voor werkgevers levert private uitvoering kostenvoordelen op. Verder is tijdens het rondetafelgesprek duidelijk geworden dat de uiterste houdbaarheidsdatum van de WGA in zicht begint te komen. Daarmee is niet alleen de noodzaak maar ook de urgentie van ingrijpen in de WGA gegeven.

Gestage groei

Voor de adviseur maken deze (politieke) ontwikkelingen het WGA-advies complex. Door alle onzekerheden kan voor het WGA-advies eigenlijk alleen maar worden uitgegaan van de huidige regeling. Eigenrisicodragerschap biedt veel voordelen. Het blijft echter noodzakelijk om goed naar de bedrijfsspecifieke omstandigheden te kijken. Feit is dat inmiddels bijna 100.000, voornamelijk mkb-bedrijven, gekozen hebben voor de private markt. Het is de verwachting dat dit aantal gestaag blijft toenemen. Daaraan gekoppeld zal ook de publieke WGA-premie steeds hoger worden. ■